

MEMÒRIA DE LA INTERVENCIÓ AL C/ARC DEL TEATRE, 44-59,
AVDA. DE LES DRASSANES, 17-25

(Codi Servei d'Arqueologia de l'Ajuntament: 002/12)

Núm. Exp. DGPC: 470 K121 NB 2012/1-8118

Dates de la intervenció: del 16 de gener al 15 de febrer de 2012

Arqueòloga Directora de la intervenció:

NOEMÍ NEBOT PICH

Gestió de la intervenció:

ATICS SL

Mataró, abril de 2014

ÍNDEX.

1. FITXA TÈCNICA	2
2. INTRODUCCIÓ	3
3. MARC GEOGRÀFIC	4
4. ANTECEDENTS HISTÒRICS I ARQUEOLÒGICS	10
5. METODOLOGIA	14
6. DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS	15
7 CONCLUSIONS	19
8. BIBLIOGRAFIA	22
11. DOCUMENTACIÓ GRÀFICA	23
11.1DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA	23
11.2. DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA.....	33

1. FITXA TÈCNICA

NOM DE LA INTERVENCIÓ	C/Arc del Teatre, 44-59, Avda. de les Drassanes, 17-25
UBICACIÓ	Barri del Raval, Districte de Ciutat Vella Barcelona
COORDENADES UTM Fus31N amb Datum ETRS89 (UB/ICC)	X: 430873.5 Y:4580874.5 Z: 4'59 m.s.n.m.
CONTEXT	Zona urbana
TIPUS D'INTERVENCIÓ	Preventiva terrestre
CLASSE D'ACTIVITAT	Control i/o excavació
DATES D'INTERVENCIÓ	Gener- Febrer 2012
PROMOTOR	Ajuntament de Barcelona
EQUIP TÈCNIC	Direcció: Noemí Nebot Pich

2. INTRODUCCIÓ

Aquesta intervenció duta a terme al carrer Arc del Teatre, 44-59, Avda. de les Drassanes, 17-25 va estar motivada per la realització d'una rasa de canalització per a la connexió a la xarxa elèctrica. Es tractava d'una rasa d'uns 300 m, que en alguns punts baixava fins el 0'90m de potència respecte el nivell de carrer actual¹.

Enumerem de manera molt resumida l'interès històric i arqueològic de la zona on es realitza la intervenció²:

- 1.- Molt proper a l'àrea que ens ocupa hi ha el jaciment prehistòric més important de Barcelona (Sant Pau del Camp i voltants), dels actualment coneguts. Darrerament, prospeccions i excavacions a la zona del Raval han permès documentar l'extensió d'aquest jaciment en una gran zona del barri.
- 2.- Es troba dins una de les zones pertanyent al suburbium de la ciutat romana.
- 3.- És una zona d'expansió medieval, molt a prop de l'edifici de les Drassanes Reials (des de finals del s. XIII) i del convent de Santa Mònica (s. XVII). L'edifici de les Drassanes es troba adossat a la muralla medieval que tancava la ciutat per aquesta zona.

La direcció arqueològica d'aquesta intervenció (Codi MUHBA: 002/12) la va assumir l'arqueòloga Noemí Nebot Pich de l'empresa d'arqueologia **ATICS S.L. Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric** i sota la supervisió del **Servei d'Arqueologia de l'Ajuntament de Barcelona**.

¹ El carrer Arc del Teatre en la zona que ens ocupa es situa a 4,59m.s.n.m. i l'Avda. de les Drassanes en la zona que ens ocupa es situa a 5,52m.s.n.m.

² Aquesta informació consta en el projecte d'intervenció arqueològica realitzat pel Museu d'Història de Barcelona.

3. MARC GEOGRÀFIC

Situació del jaciment.

La intervenció es troba dins de l'entramat urbanístic de la ciutat de Barcelona, concretament al barri del Raval.

Context geològic.

L'estructura geològica del Pla de Barcelona presenta per un costat els materials paleozoics que defineixen la serra de Collserola. Aquesta està formada per pissarres les quals s'assenten damunt d'un basament granític que aflora en algunes zones d'Horta i del Guinardó i que domina a la serra de Marina. Al costat del Vallès, cap a Montcada i Olorda, la serralada presenta formacions de calcàries devòniques que són objecte d'explotació per empreses cimenteres.

Els materials del Secundari venen definits per les calisses dolmòtiques, gresos i argiles vermelles que trobem als turons de la zona nord-est del Pla. En el Terciari, predominen les formacions miocèniques i pliocèniques que es van sedimentar amb la transgressió marina del terciari superior, es tracta de la intercalació de margues blaves i gresos vermell- gris³. A la part baixa del Pla trobem una sèrie d'elevacions amb una orientació nord-est- sudoest produïdes a partir del plegament de les formacions pliomicocèniques a conseqüència de la falla que va afectar a la costa (Mons Taber, Puig de les Fàlzies...). Damunt d'aquest substrat s'assenta el material quaternari del qual s'han diferenciat dues unitats⁴:

La plataforma superior: s'inicia des del peu de la Serralada del Tibidabo i baixa fins al mar. Aquesta, que està molt afectada per l'acció dels torrents, és on s'assenta la ciutat, sobre tot el sector antic. En el substrat presenta argiles i sorres grogues pliocèniques damunt de les quals trobem els derrubis quaternaris molt potents, graves anguloses dins d'una matriu d'argiles vermelles que provenen de la zona del Tibidabo per aportacions torrencials.

³ Palet, J.M., Estudi territorial del Pla de Barcelona: Estructuració i evolució del territori entre l'època íbero- romana i l'altmedieval segles II-I a.C.- S.X-XI d.C., dins *Estudis i Memòries d'Arqueologia de Barcelona núm.1*, Centre d'Arqueologia de la Ciutat, Institut de Cultura, Barcelona, 1994, p.46-47.

⁴ Solé, L., *Ensayo de interpretación del cuaternario barcelonés*, dins *Miscelánea Barcinonensia*, Ajuntament de Barcelona, Barcelona, 1963

La plataforma baixa va del graó o talús erosiu de 20/30m de desnivell fins a la línia de costa. Està constituït per la formació de les terrasses i deltes dels rius Llobregat i Besòs.

L'acció sedimentària de la plataforma presenta una sèrie de característiques que han permès definir-la com un procés cíclic. Sembla que allà on l'efecte dels torrents no ha estat tan violent, es poden diferenciar tres nivells que es superposen quasi sempre en el mateix ordre i que es repeteix cíclicament unes tres vegades, és per aquest motiu que se'l coneix com "tricycle". Aquests nivells son de baix a dalt;5:argiles vermelles de procedència col·luvial i que seria la conseqüència d'un sòl format en condicions de clima semblant al de les regions tropicals humides, és a dir, una fase humida i una altra de seca, llims groguencs d'origen eòlic, loess, i que sembla que es formarien amb un clima sec i fred.

Per últim, trobem el torturà, aquestes crostes calcàries s'haurien format en períodes de transició entre els dos climes anteriors, és a dir, més humit que durant el loess perquè hi hagués circulació de carbonat càlcic, però més càlid que el primer nivell, per tal que s'evaporés l'aigua.

En aquest nivells anirien incidint els diferents torrents i rieres, encaixant-se i produint formacions al·luvials i col·luvials de llims i argiles poc consolidades, la qual cosa explicaria l'aparició esporàdica de llengües de còdols i graves que trenca aquest cicle.

Context geogràfic.

El jaciment s'ubica dins del Pla de Barcelona, una de les unitats morfològiques que configuren el territori, anomenat Barcelonès, que s'estén des de la costa mediterrània a la Serralada Litoral, concretament entre el tram de la serra de Collserola i els estrets de Martorell i de Montcada, per on els rius Llobregat i Besòs respectivament van a sortir a la mar amb la formació dels seus deltes. D'aquesta manera el territori presenta dos elements morfològics clars: la serra de Collserola i la plana.

La Serra de Collserola, composta per granits i esquistos, presenta unes altituds molt moderades, entre els 300 i 500 metres, destacant el Tibidabo que arriba als 512m. Al nord, aquesta carena comença sobre el riu Besòs amb el turó d'en Manyoses (210m) i al sud-oest destaca el puig de Sant Pere Màrtir com a darrera elevació (399m). La carena presenta diversos passos de muntanya que possiblement han servit de vies de

⁵ Solé, L. ,Ensayo de interpretación del cuaternario barcelonés, dins Miscelánea Barcinonensia, Ajuntament de Barcelona, Barcelona, 1963,p.29-31.

comunicació al llarg de la història. És el cas del Collserola, entre el Tibidabo i el turó de Santa Maria; el Portell de Valldaura a la capçalera d'aquesta vall; el Forat del Vent i el coll de la Ventosa prop del turó Blau; i el coll de Vallvidrera a la capçalera de la riera Blanca⁶.

El Pla de Barcelona es troba obert al mar i limitat per la Serralada Litoral i al sud per la falla que segueix des de Garraf i el turó de Montjuïc (que és el punt més elevat, 173m) fins al turó de Montgat, més enllà del Besòs. Aquesta falla és visible a través de l'esglaó, d'uns vint metres, que sembla separar l'eixample de la ciutat vella i que es documenta en la morfologia urbana: la baixada de Jonqueres, la Via Laietana i els carrers de les Moles, d'Astruc, de Jovellanos.

Arran d'aquest esglaó s'ha dividit la plana en dos sectors:

Plana alta: va des de la Serralada fins aquest esglaó, la qual es caracteritza per una cota de 20 m.s.n.m. i amb una pendent del 4%. Aquesta està formada per el sòcol paleozoic damunt del qual, l'acció de les distintes rieres, han aportat materials detrítics diversos.

Plana baixa: aquesta s'estén des de l'esglaó fins a la costa i presenta un escassíssim pendent (0,35%). La seva formació és de caràcter al·luvial, materials aportats per les rieres, les corrents marines i sobretot per l'acció dels rius Besòs i Llobregat, amb la formació de les seves planes deltaïques. En aquesta zona es formarien els estanys i aiguamolls tan típics de la costa mediterrània que, a mida que la línia de costa avancés, anirien desapareixent.

L'acció antròpica també hauria contribuït amb la dessecació d'aquests elements. Alguns d'aquests estanys han estat documentats en èpoques més recents dins de la història, com són els casos de la Llavineria a la zona de Sant Martí, el de Banyols als passeigs de Sant Joan i Lluís Companys, l'estany del Port o el del Cagalell que es situa per la zona de Sant Pau.

En aquesta plana es distingeixen petits turons arran de mar que tenen el seu origen en els plegaments de dipòsits marins del miocè i el pliocè⁷. És en el cas de la muntanya

⁶ Palet, J.M., Estudi territorial del Pla de Barcelona: Estructuració i evolució del territori entre l'època íbero-romana i l'altmedieval segles II-I a.C.- S.X-XI d.C., dins *Estudis i Memòries d'Arqueologia de Barcelona núm.1*, Centre d'Arqueologia de la Ciutat, Institut de Cultura, Barcelona, 1994.

⁷ Palet, J.M., Estudi territorial del Pla de Barcelona: Estructuració i evolució del territori entre l'època íbero-romana i l'altmedieval segles II-I a.C.- S.X-XI d.C., dins *Estudis i Memòries*

de Montjuïc, del turó dels Ollers, del sector dels carrers d'Escudellers i Nou de Sant Francesc, de les Falzies on es localitza l'antiga Llotja i del Tàber, on s'assentava la ciutat romana. El constant progrés de la línia de costa degut a l'aportació dels arrossegaments del Besòs i al corrent marí tangencial a la costa que aporta terres del Maresme, van contribuir al rebliment d'estanys i aiguamolls i van anar encerclant aquests turons, passant a formar part de la terra ferma.

Pel que fa a la xarxa hidrogràfica d'aquesta zona podem assenyalar que respon a les típiques característiques d'una xarxa mediterrània. Per un costat tenim els dos rius que delimiten el Pla: el Besòs i el Llobregat. Aquests són rius de caràcter extralocal, ja que un neix a la zona del Prepirineu (el Llobregat) i l'altre a la serralada Prelitoral, no obstant tots dos desemboquen a la costa barcelonina després de travessar les serralades litorals. La seva principal característica és que el seu règim fluvial és irregular, amb fortes avingudes, depenent en gran mesura de les condicions climàtiques⁸. Aquest tret és també el que defineix l'altre element de la xarxa hidrogràfica: les rieres. Aquestes són de caràcter torrencial, neixen al costat marítim de la Serralada Litoral i davallen pel pla lleugerament inclinat. Els seus cursos erosionen el substrat geològic del pla formant torrenteres i contribuint a la creació d'un paisatge ple d'ondulacions i valls. Amb les seves crescudes aquests torrents arrastren tot tipus de materials detrítics.

En funció de la seva orientació s'han dividit en tres sectors:

Sector central: el qual recollia les aigües del vessant del Tibidabo i conformaven la riera de Vallcarca i la riera de Sant Joan que baixaven per la zona de Gràcia i per l'actual passeig de Sant Joan; la riera de Sant Gervasi i Sant Miquel que baixaven per l'actual Passeig de Gràcia entrava a ciutat pel Portal de l'Àngel, plaça del Pi i desembocava al mar pel carrer dels Còdols i posteriorment sembla ser que es va desviar per fora de la tercera muralla i aniria a desembocar al Cagalell per evitar les riuades; per Vallvidrera baixarien els torrents que més endavant configuraven la riera de Magòria o de Mogoria, que desembocava al Cagalell i que sembla que el seu curs coincidiria amb l'actual traçat que dibuixa el paral·lel; en aquesta zona també hi trobem la riera de Valldonzella que neix a la zona de Sarrià; cap l'est trobem els torrents de la

d'Arqueologia de Barcelona núm.1, Centre d'Arqueologia de la Ciutat, Institut de Cultura, Barcelona, 1994, p.46-47.

Solé, L., Ensayo de interpretación del cuaternario barcelonés, dins *Miscelánea Barcinonensia*, Ajuntament de Barcelona, Barcelona, 1963

DDAA, *Gran Geografia Comarcal de Catalunya, El Barcelonès i el Baix Llobregat vol. VIII*, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 1984

⁸ Idem 8.

Guineu, el del Pecat, el d'en Mariner i el Bogatell que desembocarien directament a la mar.

Sector sud-oest: són els torrents que porten les aigües cap la zona sud-oest de Montjuïc del qual destaquen dos torrents: Torrent Gornal, que neix a la zona de Sant Pere Màrtir, i desemboca a la mar ja dins de l'Hospitalet de Llobregat; i la riera Blanca que neix de la unió de diversos torrents i rieres procedents del Mont d'Òssa, fa de límit entre aquest municipi i Barcelona.

Sector nord: el componen els torrents que desemboquen al Besòs, que han contribuït en la creació del delta d'aquests riu, i la riera d'Horta que comparteix desembocadura amb el Besòs.

Totes aquestes rieres han estat objecte d'adequacions, desviaments, canalitzacions, etc..., per tal de millorar i ampliar l'espai urbà al llarg de la història. S'observa que, a la zona del jaciment, l'antic traçat de les rieres de Bargalló, Valldonzella i Magòria confluirien al sector de Sant Pau del Camp, cap a l'antic estany del Cagalell que s'ubica cap la zona nord del carrer Nou de la Rambla Alhora, de Montjuïc baixaven els torrents de la Font del Gat i dels Tarongers que desguassaven al Cagalell Vell. És possible que aquest darrer formés un con de dejecció a Sant Pau del Camp, amb l'eix cap a l'est i limitat a migjorn pel solc del carrer de les Tàpies.

Les diverses muralles van anar fent de dic per aquestes rieres. No obstant, en època de Pere III, al segle XIV, es van desviar les aigües de la riera de Magòria molt abans d'entrar a ciutat, ja que els aiguats envaïen el carrer Hospital i penetraven a ciutat pel tram dels carrers que es coneixen com a Riera Alta i Riera Baixa. Ja en el segle XVIII, aquesta riera es va desviar cap el sector del Port, al sud de Montjuïc⁹. Aquesta acció es repetirà en diversos sectors de la ciutat, amb altres canalitzacions i desviaments.

El sector on està situada la intervenció està en un territori ple d'ondulacions produïdes per uns llits sobreelevats pels quals corrien les aigües del torrents i limitats pels seus dics naturals, els quals creixen amb l'aportació dels sediments detrítics. Durant l'època prehistòrica i possiblement durant la formació de Barcino, aquesta zona encara presentava aquest aspecte: zona d'abundants aqüífers i estanys. Els assentaments es situarien entre els interfluvis deprimits que es formen entre una riera i l'altra. De fet la documentació escrita del segle XII ja parlen de l'estany del Cagalell. Aquí anirien a morir les diverses rieres que solcaven aquest sector.

⁹ Idem 8.

Geològicament hi ha una unitat quaternària (pleistocè i holocè) que cobreix una de terciària. D'època quaternària a l'holocè, on es localitza l'activitat antròpica, es registren nivells d'argila, sorres i graves d'origen torrencial i col·luvial, a part dels estrats superiors que és on es registrava la major presència de restes arqueològiques d'època contemporània i moderna.

4. ANTECEDENTS HISTÒRICS I ARQUEOLÒGICS

La zona intervinguda es troba a l'extrem meridional del barri del Raval, un dels darrers sectors del nucli antic de la ciutat que, juntament amb la Rambla, varen començar a ser urbanitzats quan quedaren inclosos dins del tercer recinte fortificat que es bastí al llarg de la segona meitat del segle XIV.

Les primeres dades relatives a algun tipus d'establiment humà a la zona les tenim que anar a buscar al Neolític Antic fins ben entrat el II mil·lenni, en ple Bronze Inicial, tal com ho semblen demostrar les restes arqueològiques trobades a la caserna de Sant Pau del camp. Molt a prop, es van documentar acumulacions de pedres dins d'estrats prehistòrics i alguns retalls identificats com a sitges. Les poques ceràmiques recuperades van permetre ubicar cronològicament el jaciment dins del Campaniforme. Hi ha altres restes disperses a la zona (Illa Robadors, Carrer Reina Amàlia, carrer Riereta), atribuïdes a I Bronze Inicial, conegudes a través de petites estructures domèstiques, habitualment en un precari estat de conservació.

La zona intervinguda situada a ponent de la Rambla, va correspondre durant molt segles a una zona de caràcter rural amb horts, camins i rieres que, lentament incorporà els carrers que inicialment foren les principals vies de comunicació a la ciutat de Barcelona per la banda de ponent.

El progressiu creixement urbanístic de la ciutat emmurallada obligà ja en època medieval, segle XIII, a construir un altre circuit de muralles que tenia com a límit la Rambla. La nova línia defensiva no va incloure la futura zona del Raval tot i que determinà el seu ús i caràcter. En aquest moment s'intentà utilitzar el Raval com a espai per a desplaçar tots aquells oficis o activitats que dins de la ciutat emmurallada podien ser desagradables (prostitució, feines sorolloses, hospitals, cases de misericòrdia i de caritat, presons, convents de les noves ordres reformistes). A finals del segle XIV es va evidenciar la necessitat d'ampliar el recinte emmurallat, moment en que quedaria inclòs dins el recinte la zona del Raval.

L'expansió comercial i militar vers la Mediterrània va fer augmentar la riquesa de la ciutat (fins arribar a ser una de les primeres potències marítimes de la Mediterrània). Una de les conseqüències d'aquest creixement fou la construcció de les Drassanes a finals del segle XIII. Riquesa que també es va traduir en un creixement demogràfic que també feia necessària la construcció d'una nova muralla. Durant el regnat de Pere III el Cerimoniós es van construir les muralles que

van incloure el Raval, iniciant-se la construcció l'any 1359. Tenien un perímetre de 6.240 m amb una extensió de 218 hectàrees, de les quals dues cinquenes parts corresponien al Raval. Les Drassanes en van quedar fora, aquestes tenien les seves pròpies defenses.

Sense quedar aliè a les crisis que marcaren el segle XIV, la zona que ens ocupa durant els segles XV i XVII continua tenint les mateixes funcions que en època medieval; continua mantenint un baix poblament i nombroses zones desocupades. S'hi establiren alguns oficis com els terrissaires i carnisers, i s'incrementà el nombre d'edificis destinats als servis ciutadans i sobretot a les institucions religioses.

D'ençà del segle XIII la zona es converteix en el punt de la ciutat on es troben més convents. També hi trobem moltes construccions dedicades a beneficència com la Casa de la Convalescència o la Casa dels Infants Orfes entre d'altres.

L'enderrocament de les muralles l'any 1859 permeté l'expansió urbanística cap a l'Eixample i de la indústria cap a la perifèria, de manera que el Raval es convertí en un barri de vivendes per als més desfavorits, en el que es concentraren gran part dels immigrants arribats amb motiu de les exposicions universals de 1888 i 1929. L'abandonament de les residències senyoriales, el trasllat de les indústries a altres llocs de la ciutat o fora d'aquesta, i les diferents onades d'immigració en el decurs del segle XX anaren abocant el Raval cap a la marginalitat que avui encara pateix. Més endavant, en els segles XIX i XX, es convertirà en un centre d'activitat fabril.

Urbanísticament i sociològicament hi ha hagut des de sempre dos ravals, que uns anomenen senzillament Nord (des del carrer Hospital a la Ronda de Sant Antoni) i Sud (des del carrer de l' Hospital fins al mar), o el Raval de Ponent (el del Nord en referència al nom antic i popular del carrer de Joaquim Costa) i de Sant Pau.

Urbanísticament, el primer Raval disposava d' alguna zona esponjada, per més que més moderna i planejada, com la dels carrers del Doctor Dou i dels Àngels. Sociològicament, era un barri obrer i menestral. El segon Raval, el Sud o de Sant Pau, corresponia en bona part al que s' ha conegut com a " Barri Xino ", i barrejava carrers encara més atapeïts amb locals dedicats a la prostitució.

Acabada la Guerra Civil, l' Ajuntament va pensar que era l' hora de reurbanitzar la zona però la realitat va ser que les restes de les cases destruïdes van quedar molts anys formant un depriment paisatge. Només el vell Teatre Circ Barcelonès del carrer de Montserrat va ser enderrocat. El 1955 l' Ajuntament va començar a enderrocar alguns dels edificis mig caiguts de la guerra i es va dir que amb això

seria l' inici de la fi del " Xino ". Des del Pla Cerdà primer, i més tard i concretament des del pla Baixeras, es va arrossegar un projecte municipal que va ser d' allò més impopular: es volia dur a terme una gran via que unís el port amb el carrer Muntaner, partint el districte cinquè en dos. Fins a final de la Guerra Civil, la via B, o Avda. García Morato, en l' actualitat Avda. Drassanes, fou una entelèquia. Les bombes que havien aterrat edificis propers a la caserna de Drassanes, la desaparició de la caserna i del Teatre Circ Barcelonés, facilitaren el inici de la realització de la nova avinguda. Aquesta avinguda finalment no ha passat del carrer Nou de la Rambla. L'Avinguda Drassanes, ha suposat la desaparició de carrers històrics per al barri, com el carrer Cirés, i ha influït sens dubte en la campanya de neteja cívica que va suposar el tancament d'alguns locals (meublés, determinats bars,...) i del mercadet conegut com dels " quatre cantons ", a Arc del Teatre- Est.

El carrer Arc del Teatre correspon a l'antic carrer de Trentaclaus (topònim del segle XIII). Aquest nom té el seu origen en el nom que rep el portal d'aquesta part de la muralla de la Rambla que es trobava davant del carrer Escudellers i que per extensió amb el temps es va aplicar al camí que sortia del portal. Tot i que el topònim existeix d'ençà època medieval , no va ser fins el segle XVIII que es va dur a terme la urbanització d'aquesta zona baixa del Raval, que va resta força aïllada de la ciutat amb fama de lloc despoblat i de mal viure. El que va passar al segle XVIII en aquesta zona d'horts va ser que s'hi van instal·lar dues fàbriques d'Indianes; per una banda la de Melcior de Guàrdia (1746) i de l'altre la d'Alegre i Gibert. El que es va produir en aquest moment va ser un desplaçament dels usos agrícoles¹⁰.

Intervencions prèvies.

Tot i que a la zona són moltes les intervencions arqueològiques realitzades i les restes prehistòriques i medievals existents a la zona del Raval, un cop valorats els resultats obtinguts en la intervenció que ens ocupa considerem destacables dues d'aquestes intervencions. En primer lloc la intervenció realitzada l'any 2003 al carrer Arc del Teatre, 58, que més endavant es comentarà i la realitzada l'any 2007 al carrer Arc del Teatre, 4-6, carrer de Guàrdia, 15, carrer de Lancaster, 22-24, que són les directament relaciones amb la intervenció que ens ocupa per proximitat.

¹⁰ Rodríguez Fernández, C., *Memòria científica sobre les actuacions i resultats dels sondeigs arqueològics realitzats a la finca núm.58 del carrer Arc del Teatre de Barcelona*, Barcelona, octubre de 2003, Veclús, S.L.

- **2003** sota la direcció tècnica de l'arqueòloga **Conxi Rodríguez Fernández** es va dur a terme uns sondejos arqueològics al carrer de l'Arc del Teatre, 58. En aquesta intervenció es va posar al descobert estructures del segle XIX i la constatació d'existència estratigràfica corresponent al segle XVII.
- **2007** sota la direcció tècnica de l'arqueòloga **Esther Medina** es va dur a terme una intervenció arqueològica al carrer de l'Arc del Teatre, 4-6, carrer de Guàrdia, 15, carrer de Lancaster, 22-24. En aquesta intervenció es va posar al descobert principalment l'evolució del parcel·lari del segle XVIII i evidències d'ocupació al segle XVI.

5. METODOLOGIA

Els treballs d'obertura del sòl es van dur a terme amb màquina retroexcavadora, en trobar restes arqueològiques es va procedir a la seva neteja i documentació per part de l'arqueòloga que feia la supervisió dels treballs.

La metodologia emprada, sistemàtica i adequada s'inspira en el mètode de registre utilitzat per E. C. Harris i per A. Carandini¹¹.

El mètode de registre estratigràfic s'ha fonamentat en l'ús d'un registre codificat (Unitats Estratigràfiques) de tradició anglosaxona, en dibuixar les plantes parcials on s'acoten tots els nivells físics extrets i en la fotografia de les UE.

Per tal d'homogeneïtzar els registres de les diverses intervencions arqueològiques s'utilitza un sistema de base de dades interrelacionades basat en el programa Access de Microsoft, on s'inclou a cada fitxa els respectius apartats de descripció, documentació i relacions estratigràfiques.

Paral·lelament a aquesta tasca es va configurar la documentació planimètrica general (escala 1:20), topogràfica i fotogràfica del jaciment.

Les cotes han estat establertes en metres sobre el nivell del mar (m.s.n.m.).

¹¹ Veure: Harris, 1991 i Carandini, 1997.

6. DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS

La intervenció que en ocupa realitzada al carrer Arc del Teatre, 44-59, Avda. de les Drassanes, 17-25 va estar motivada per la realització d'una rasa de canalització per a la connexió a la xarxa elèctrica. Es tractava en total d'una rasa d'uns 300 metres que en alguns punts baixava fins el 0'90m respecte el nivell de carrer actual. El carrer Arc del Teatre es situa a 4,59m.s.n.m. i l'Avda. de les Drassanes es troba a 5,52m.s.n.m.

Els treballs van començar amb l'obertura del tram de la rasa comprés al carrer Arc del Teatre, 44-59. Els treballs de la rasa realitzada a la Avda. de les Drassanes, 17-25 es van fer un cop realitzats els anteriors.

Carrer Arc del Teatre, 44-59 (vegeu fotografia, 16)

En el tram realitzat al carrer Arc del Teatre, 44-59 es van localitzar diverses estructures corresponents a murs. La majoria de les restes només es van poder documentar amb planta, i en alguns dels casos aquesta tasca la va complicar el gran número de serveis localitzats durant els treballs. Les restes de corresponen a restes muràries dels edificis del segle XIX- XX, enderrocats en aquesta zona remodelada recentment l'any 2003¹².

La rasa realitzada seguia el mateix traçat dels serveis que actualment abasteixen la zona i per tant. les terres extretes al tram de l'Arc del Teatre, corresponien totes a terres aportades. En aquest tram s'han documentat un total de dotze unitats muràries, a continuació farem la seva explicació. En primer lloc s'aixeca el paviment actual (**U.E.01**) del carrer Arc del Teatre que és de lloses de panot de 0'40x0'40m i que té una potència de 0'09m, per sota trobem la preparació de formigó (**U.E.02**) amb una potència de 0'24m. Immediatament per sota ja es localitza un paquet de rebliment de terres aportades (**U.E.03**) amb molta pedra i material constructiu barrejat. En el nivell 03 no s'ha localitzat material arqueològic ni tant sols a nivell residual. Aquest nivell es troba a la vegada afectat pels diferents serveis que s'han anat instal·lant a la zona, les rases dels quals han quedat reblertes amb sorres netes. En els punts de la rasa en que es localitzen altres serveis es baixa una mica més per poder passar-hi per sota.

¹² Rodríguez Fernández, C., *Memòria científica sobre les actuacions i resultats dels sondeigs arqueològics realitzats a la finca núm.58 del carrer Arc del Teatre de Barcelona*, Barcelona, octubre de 2003, Veclús, S.L.

Les restes muràries es localitzen a una alçada entre els 0'30 m i el 1m respecte el nivell de carrer actual. Les dimensions que es presenten són parcials, en tant que les dimensions documentades queden supeditades a l'amplada de la rasa realitzada.

Totes les estructures muràries documentades semblen presentar les mateixes característiques morfològiques; restes de murs fets amb blocs de diferents mides sense desbatar, que presenten pedres reaprofitades i maó al seu parament. Són de consistència dura, lligats amb morter que presenta un tant per cent alt de calç a la barreja. La majoria dels murs es documenten en planta amb l'excepció del mur **U.E.08** i el mur **U.E:27** dels que es pot observar el parament. Els murs documentats es troben realitzats en un nivell argilós de color marró fosc **U.E.18**. Aquest nivell no s'excava perquè queda per sota de la cota d'afectació dels treballs realitzats.

A continuació es presenta l'explicació de les estructures documentades:

U.E.04 Es tracta d'un mur que només documentem en planta. Es localitza a 1m de potència per sota del nivell de carrer actual. Té una llargada de 1'40m, la seva amplada queda per sota el límit de la rasa.(vegeu fotografia 15)

U.E.06 Es tracta d'un mur que es documenta a 0'70 m per sota del nivell de circulació actual i que es troba profundament afectat pels serveis que abasteixen actualment la zona. Té una amplada de 0'30m.

U.E.08 Es tracta de les restes d'un mur que es localitza a una potència de 0'50m respecte el nivell de carrer actual. Té una amplada de 0'60m, la seva llargada queda sota els límits de la rasa. En aquest cas observem el parament del mur (vegeu fotografies 1 i 2)

U.E.10 Es tracta de les restes d'un mur, que documentem de manera molt parcial. Es localitza a una potència de 1m respecte el nivell de carrer actual. L'amplada no la podem documentar, ja que es perd sota el límit de la rasa i la llargada documentada és de uns 1'60m. (vegeu fotografia 3)

U.E.12 Es tracta de les restes d'un mur, que es localitza a una potència de 1m respecte el nivell de carrer actual. Aquest mur es documenta en planta, l'amplada es perd per sota els límits de la rasa i té una llargada documentada de 1m. (vegeu fotografia 4)

U.E.14 Es tracta de les restes d'un mur, que es localitza a una potència de 1m respecte el nivell de carrer actual. Té una amplada 0'40m la llargada queda sota els límits de la rasa. (vegeu fotografia 5)

U.E.16 Es tracta de les restes d'un mur, que es localitza a una potència de 0'80m respecte el nivell de carrer actual. Té una amplada 0'50m la llargada queda per sota els límits de la rasa. (vegeu fotografies 6 i 7)

U.E.19 Es tracta de les restes d'un mur que es localitza per sota d'una arqueta i que queda molt afectat per les arrels d'un arbre. És impossible fer-ne una documentació acurada. Té una amplada aproximada de 0'60m (vegeu fotografia 8)

U.E.21 Es tracta de les restes d'un mur que es troben molt afectades per la instal·lació dels diferents serveis que abasteixen el carrer i que es localitza a 0'90 m respecte el nivell de carrer actual. Sembla que en podem documentar una amplada de 0'60m. (vegeu fotografies 9 i 10)

U.E.23 Es tracta de les restes d'un mur que es localitza a una potència de 0'90m respecte el nivell de carrer actual. Té una amplada de 0'60m i la seva llargada queda per sota els límits de la rasa. Es documenta en planta, però es pot observar maó en el seu parament. (vegeu fotografia 11)

U.E.25 Es tracta de les restes d'un mur que documentem en planta, localitzat a una potència entre els 0'60m i els 0'70m respecte el nivell de carrer actual. Té una llargada de 6'40m. (vegeu fotografia 12)

U.E.27 Es tracta d'un mur que es localitza per sota de la preparació del paviment corresponent al carrer actual i del qual es pot observar el seu parament perquè en aquesta part de la rasa tenen que baixar més perquè es troben amb una arqueta. El mur no va quedar afectat pels treballs. Es tracta d'un mur que té un ampla de 0'30m i la seva llargada queda per sota dels límits de la rasa. Es troba directament per sota del nivell de preparació del paviment del carrer actual (U.E:02) (vegeu fotografies 13 i 14)

Avda. de les Drassanes, 17-25 (vegeu fotografia, 18)

Durant els treballs realitzats a l'Avda. de les Drassanes, 17-25 no es van localitzar restes arqueològiques. En aquest traçat de la rasa es va seguir el cable que es substituïa i durant els treballs es van localitzar molts dels serveis que abasteixen en aquest moment la zona. Això va implicar que les terres estretes correspongessin a

terres aportades de sauló corresponent als diferents rebliments de les rases dels serveis que es van a anar trobant durant l'obertura de la rasa.

D'aquesta manera la seqüència estratigràfica que podem descriure és la següent; en primer lloc s'aixeca el paviment actual (**U.E.29**) de l'Avda. de les Drassanes que és de lloses de panot de 0'15x0'10m i que tenen una potència de 0'09m, per sota trobem la preparació de formigó (**U.E.30**) que té una potència de 0'20m. Immediatament per sota ja es localitza un gran paquet de rebliment de terres aportades (**U.E.31**) amb molta pedra i material constructiu barrejat, tot i que la gran majoria correspon amb sauló. (vegeu fotografies 18-20)

7 CONCLUSIONS

Durant la intervenció duta a terme al carrer de l'Arc del Teatre, 44-59, Avda. de les Drassanes, 17-25, s'han localitzat diverses estructures muràries en el tram corresponent al carrer de l'Arc del Teatre, 44-59. Un total de 12 unitats muràries. S'han documentat gairebé en la seva totalitat en planta, ja que es localitzaven a la cota màxima marcada per la obra que era de 1 metre, per sota del nivell de carrer actual del carrer Arc del Teatre que es troba a 4,59m.s.n.m. Cap de les estructures va quedar afectada pels treballs realitzats. No es van trobar materials arqueològics, ni tant sols de caràcter residual, durant la intervenció.

Les restes localitzades al carrer Arc del Teatre corresponen a estructures enderrocades durant l'última remodelació del carrer duta a terme l'any 2003, és fonamental la consulta del treball realitzat en el número 58 de l'Arc del Teatre per l'empresa Veclus, l'any 2003. En aquell moment es va fer una remodelació d'aquesta part del carrer amb la construcció de locals comercials, vivendes i pàrquings¹³. En els treballs realitzats en aquesta intervenció es va poder documentar les restes de les edificacions del segle XIX.

En el plànol de Garriga i Roca d'aquesta zona, podem veure que la línia de façana del segle XIX s'ha tirat cap enrere respecte l'actual. La rasa que ens ocupa s'ha realitzat entre els números 44 i 59 actuals que es corresponen segons Garriga i Roca amb els antics números 30,28,26,24,22, 20 i 18;

- els murs 04,06, 08 i 27 correspondrien a les finques situades entre els anteriors números 30, 28, 26 i 24
- els murs 10, 12, 14, 16, 19, 20, 23, i 25 correspondrien a les finques situades entre els anteriors números 22, 20¹⁴, i 18.

¹³ Rodríguez Fernández, C., *Memòria científica sobre les actuacions i resultats dels sondeigs arqueològics realitzats a la finca núm.58 del carrer Arc del Teatre de Barcelona*, Barcelona, octubre de 2003, Veclús, S.L.

¹⁴ La finca situada al número 20 i la contigua (de la que no s'indica el número)les marca Garriga i Roca com antigues la resta la marca de "mediana existencia".

Quarterons Garriga i Roca, plànol número 26 (1858)

En aquesta fotografia es pot veure la diferència entre la façana del edifici del segle XIX i la façana actual de l'Hotel Mimic¹⁵.

¹⁵ Rodríguez Fernández, C., *Memòria científica sobre les actuacions i resultats dels sondeigs arqueològics realitzats a la finca núm.58 del carrer Arc del Teatre de Barcelona*, Barcelona, octubre de 2003, Veclús, S.L.

Pel que fa a la rasa realitzada a l'Avda. de les Drassanes, 17-25 no es van trobar restes arqueològiques, ni materials arqueològics dispersos. Les terres extretes corresponien totes a terres aportades per reblir les rases dels serveis que actualment abasteixen la zona.

8. BIBLIOGRAFIA

AA.DD., "Intervenció a Barcino (1982-1989)" a *Anuari d'intervencions arqueològiques a Catalunya, Època romana, Antiguitat tardana, Campanyes 1982-1989*, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1993.

AA.DD., *Els barris de Barcelona*. Vol. VII, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 1999.

Carandini, A., *Historias en la tierra. Manual de excavación arqueológica*, Crítica, Barcelona, 1997.

Claramunt, S., "La formació del Raval de la Rambla". A: *El Pla de Barcelona i la seva història. Actes del I Congrés d'història del Pla de Barcelona*, celebrat a l'Institut Municipal d'Història els dies 12 i 13 de novembre de 1982, La Magrana, Barcelona, pp.183-203, Barcelona, 1984.

DDAA., *Gran Geografia Comarcal de Catalunya, El Barcelonès i el Baix Llobregat vol. VIII*, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 1984.

Fabré, J; Huertas, JM; *Tots els barris de Barcelona*. Vol. VII, Edicions 62, Barcelona, 1976.

García Espueche, A., Guàrdia, M., "Consolidació d'una estructura urbana, 1300-1516", *Història de Barcelona*, Volum 3: La ciutat consolidada (segles XIV i XV), Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 1992, pp.35-72.

García Espueche, A., Guàrdia, M., "Estructura urbana", *Historia de Barcelona*, Volum 5, El desplegament de la ciutat manufacturera (1714-1833), Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 1992, pp.45-107.

Medina Guerrero, E., *Memòria de la intervenció arqueològica efectuada al carrer de l'Arc del Teatre, 4-6/carrer de Guàrdia, 15/carrer de Lancaster, 22-24, Districte de Ciutat Vella, Barcelona, codi MHCB 049/07*, Data de la intervenció, 27 d'agost- 28 de setembre de 2007, Mataró, juny del 2008

Palet, J.M., *Estudi territorial del Pla de Barcelona: Estructuració i evolució del territori entre l'època ibero-romana i l'altmedieval segles II-I a.C.- S.X-XI d.C.*, dins *Estudis i Memòries d'Arqueologia de Barcelona núm.1*, Centre d'Arqueologia de la Ciutat, Institut de Cultura, Barcelona, 1994.

Pi i Arimon, A.A., *Barcelona antigua y moderna*, Barcelona, 1854.

Quarterons Garriga i Roca, plano topografico geometrico de la ciudad de Barcelona y proyecto de reforme general, 1858.

Riba, O., "Assaig sobre la geomorfologia medieval de la ciutat vella de Barcelona", *Actes del III Congrés d'Història de Barcelona*, Barcelona 1993.

Rodríguez Fernández, C., *Memòria científica sobre les actuacions i resultats dels sondeigs arqueològics realitzats a la finca núm.58 del carrer Arc del Teatre de Barcelona*, Barcelona, octubre de 2003, Veclús, S.L.

Solé, L., *Ensayo de interpretación del cuaternario barcelonés*, dins *Miscelánea Barcinonensia*, Ajuntament de Barcelona, Barcelona, 1963.

11. DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

11.1 DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

Fotografia 1. Detall zenital del mur U.E.8.

Fotografia 2. Detall del parament del mur U.E.8.

Fotografia 3. Detall del mur U.E.10.

Fotografia 4. Detall de la planta del mur U.E.12.

Fotografia 5. Detall del mur U.E. 14, afectat pels serveis i per les arrels.

Fotografia 6. Detall de la potència a la que es trobava el mur U.E.16.

Fotografia 7. Detall del mur U.E.16 on s'aprecia el maó en el parament.

Fotografia 8. Estat del mur U.E.19, molt afectat pel serveis i perles arrels.

Fotografia 9. Detall de la situació del mur U.E.21.

Fotografia 10. Detall zenital del mur U.E.21.

Fotografia 11. Vista zenital del mur U.E.23.

Fotografia 12. Vista general del mur U.E.25.

Fotografia 13. Detall de la potència del mur U.E.27.

Fotografia 14. Vista zenital del mur U.E.27.

Fotografia 15. Vista general del mur U.E.4.

Fotografia 16. Detall de la rasa realitzada al carrer Arc del Teatre

Fotografia 17. En aquesta fotografia es pot observar l'antiga i la nova línia de façana.

Fotografia 18. Vista general de la rasa realitzada a la Avda. de les Drassanes 17-25.

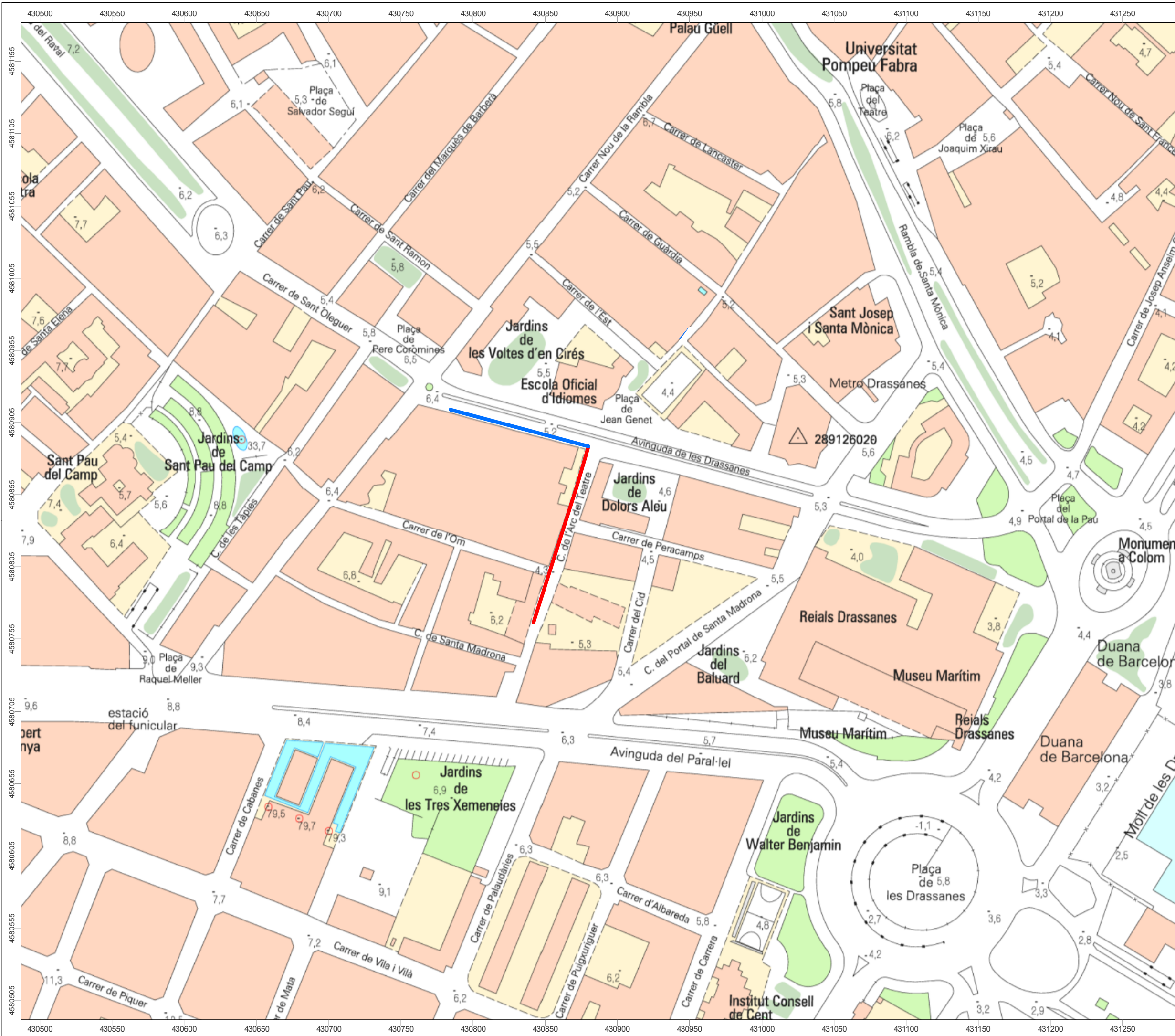

Fotografia 19. Detall on es poden observar els serveis que es troben a la rasa realitzada a la Avda. de les Drassanes 17-25.

Fotografia 20. Detall on es poden observar els serveis que es troben a la rasa realitzada a la Avda. de les Drassanes 17-25.

11.2. DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

NOM DEL PROJECTE

Intervenció arqueològica al carrer de l'Arc del Teatre, 44-59 i avinguda de les Drassanes, 17-25

Codi 002/12

MUNICIPI

Barcelona

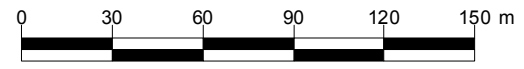
COMARCA

Barcelonès

LLEGGENDA

- Rasa resultats negatius
- Rasa resultats positius

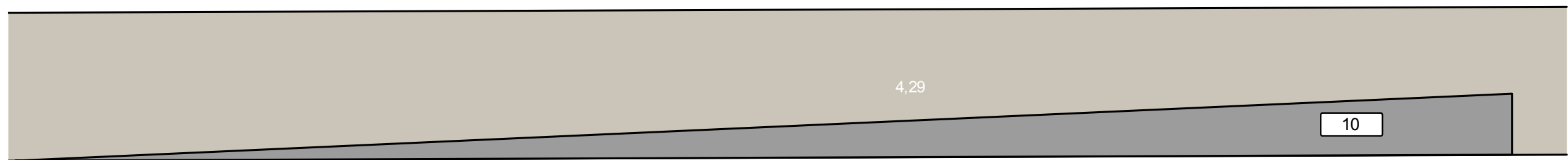
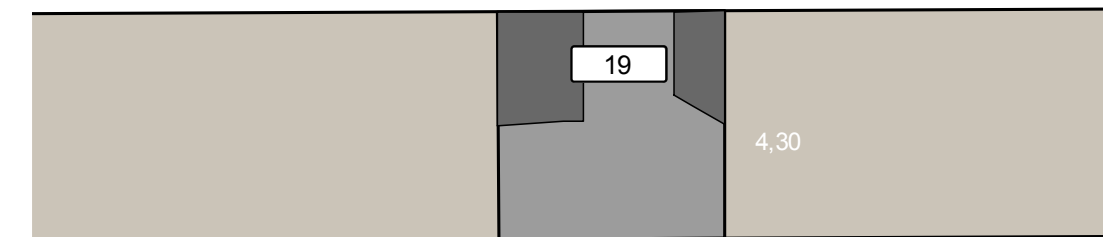
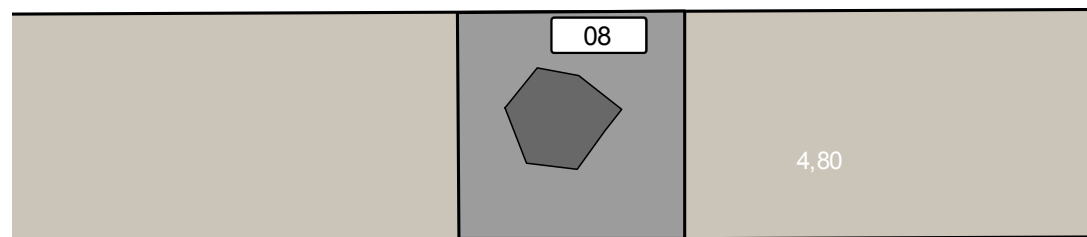
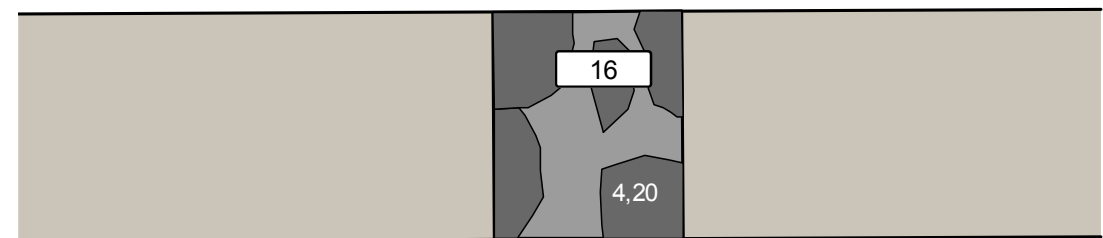
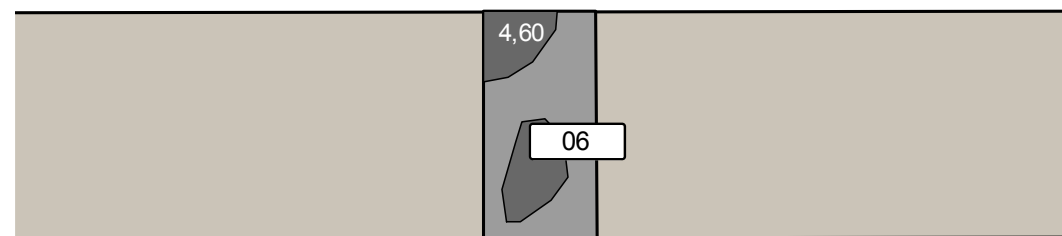
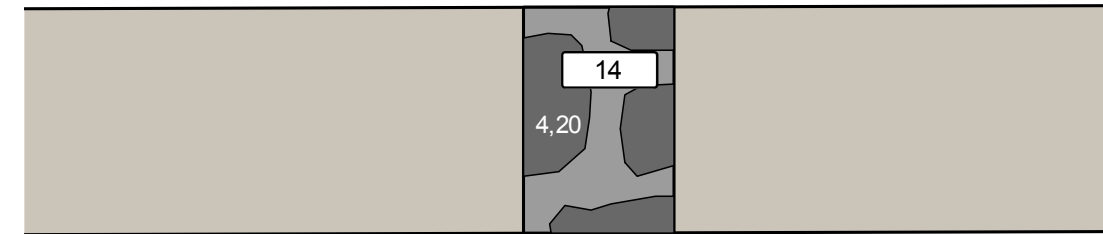
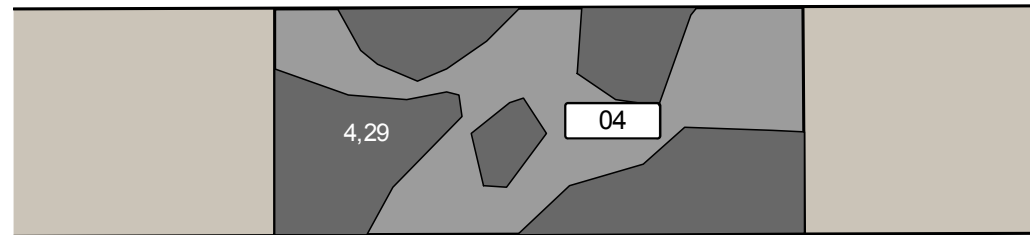
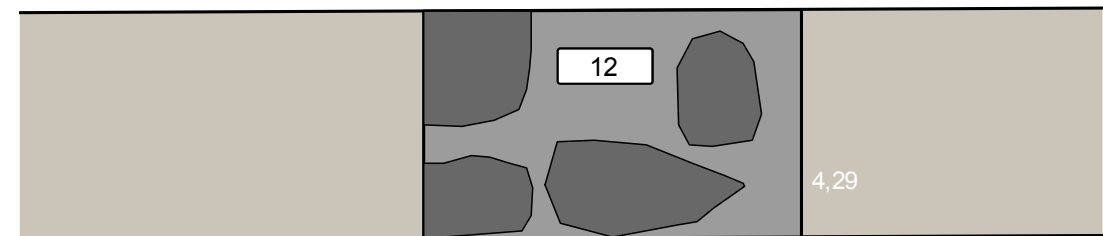
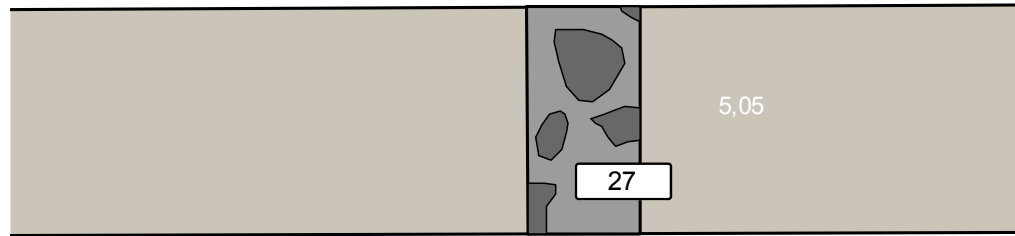
Escala 1:2.500
originals DIN-A3

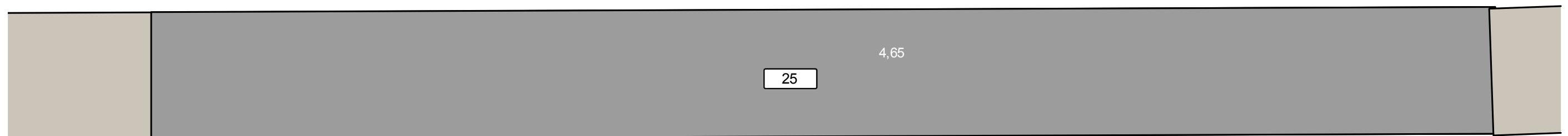
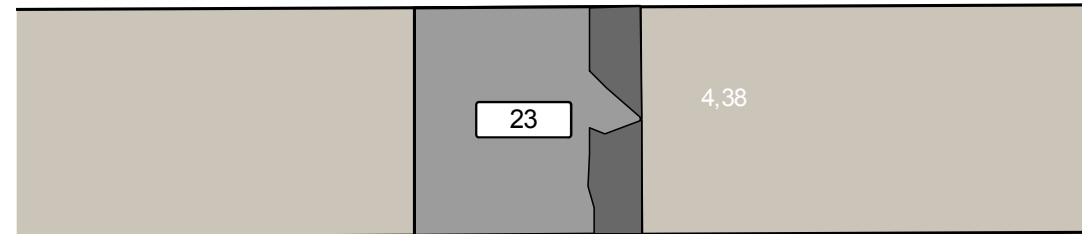
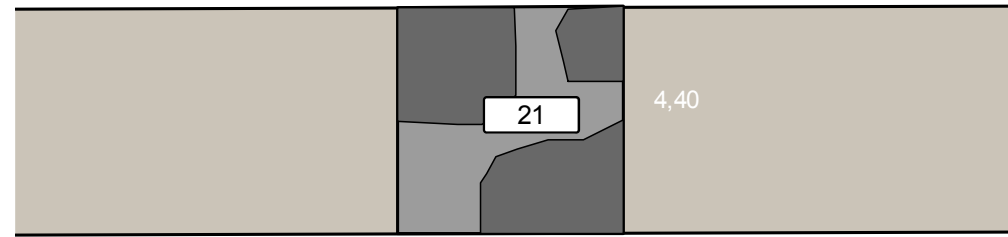
BASE CARTOGRÀFICA: ICC www.icc.cat
PROJECCIÓ UTM FUS 31N / ETRS 89

PLÀNOL NÚM.: 1

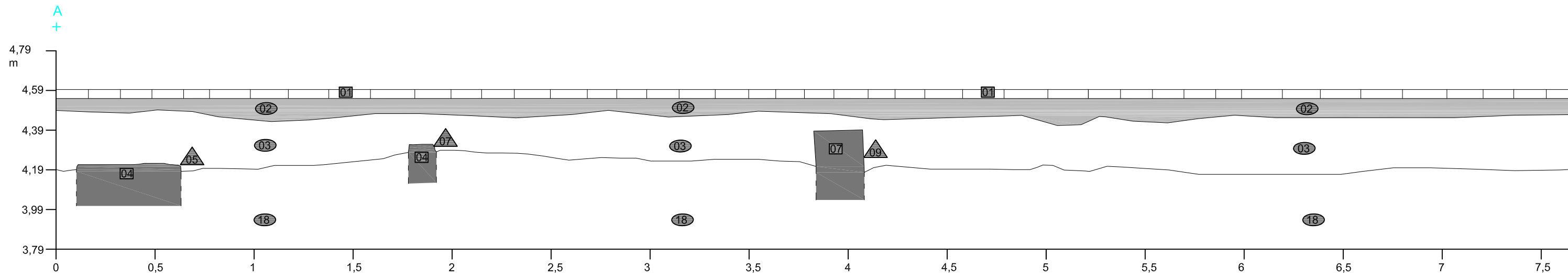

- LLEGENDA**
- Rasa
 - Pedra
 - Estructura

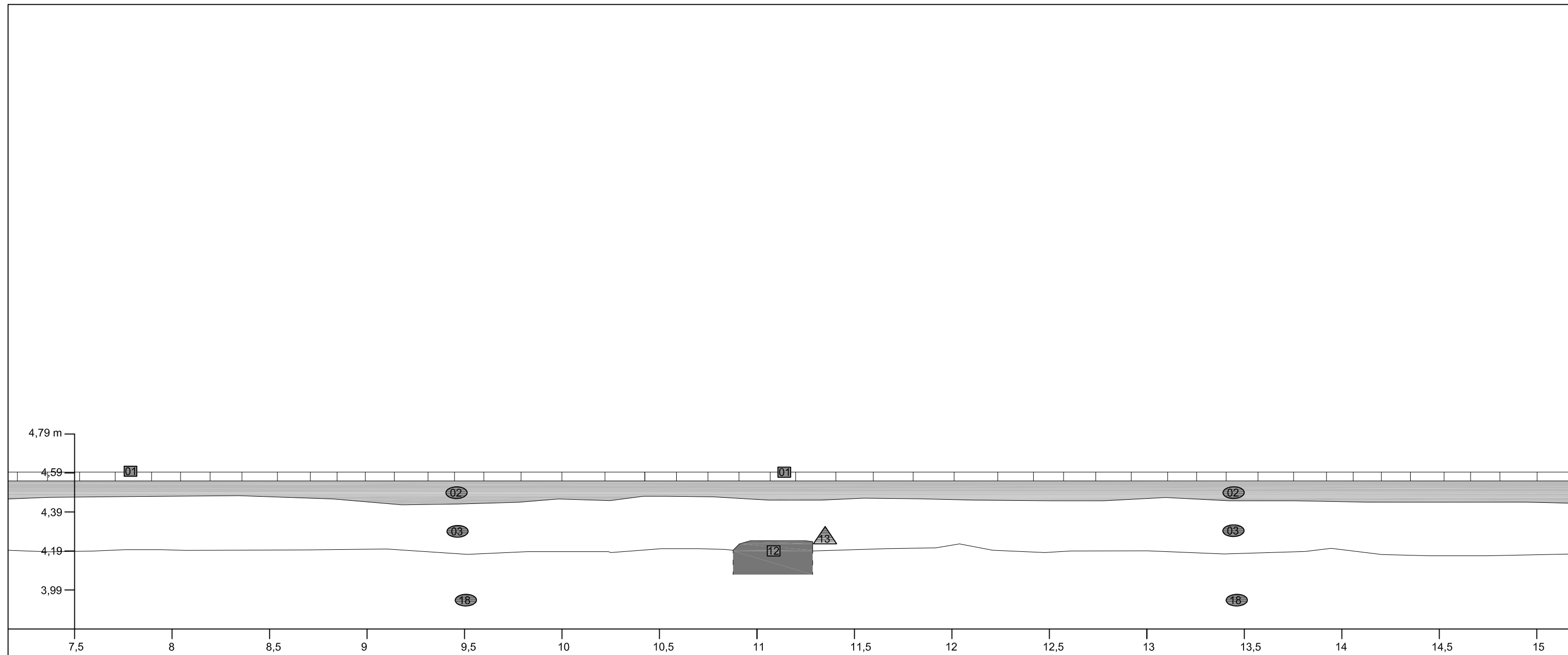

LLEGENDA

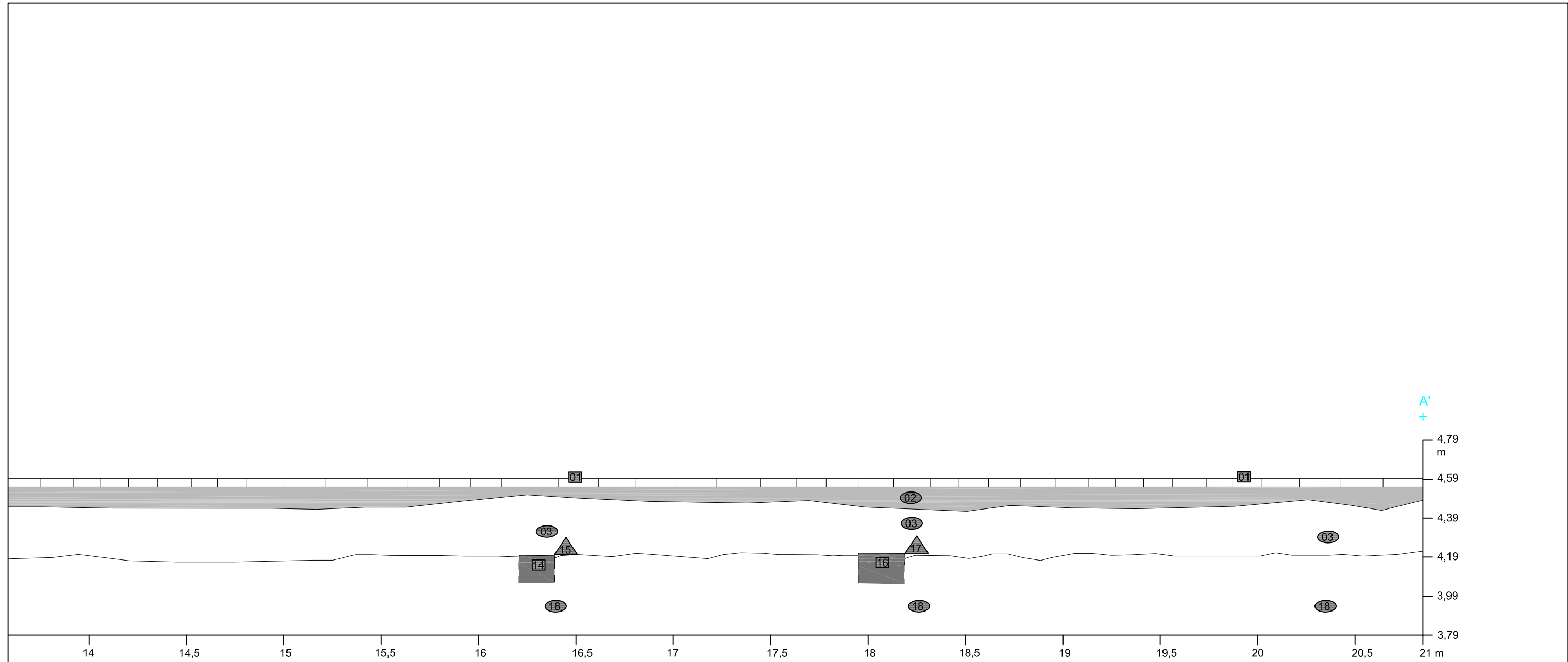
- Rasa
- Pedra
- Estructura

	PANOT
	FORMIGÓ
	ESTRUCTURA

	PANOT
	FORMIGÓ
	ESTRUCTURA

A'
+

4,79
m
4,59
4,39
4,19
3,99
3,79

14 14,5 15 15,5 16 16,5 17 17,5 18 18,5 19 19,5 20 20,5 21 m

	PANOT
	FORMIGÓ
	ESTRUCTURA

REPERTORI ESTRATIGRÀFIC

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.				U.E.: 1	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Paviment			
Composició Geològica:					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial: Material de construcció					
Color: Gris		Cota Superior: 4,59 (en metres)		Cota Inferior: 4,50 (en metres)	
Amplada: 0,00 (en metres)		Longitud: 0,00 (en metres)			
Relacions Físiques:					
Cobreix a: 2-3-4-6-8-10-12-14-16-18-19-21-23-25-27					
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)			Datació:		
Interpretació: Paviment actual del carrer Arc del Teatre de rajols de panot de 0'40mx0'40m					

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.				U.E.: 2	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Preparació de paviment			
Composició Geològica:					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial: Material de construcció, Morter					
Color: Gris clar		Cota Superior: 4,50 (en metres)		Cota Inferior: 4,26 (en metres)	
Amplada: 0,00 (en metres)		Longitud: 0,00 (en metres)			
Relacions Físiques:					
Cobreix a: 3-4-6-8-10-12-14-16-18-19-21-23-25-27					
És cobert per: 1					
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)			Datació:		
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.			U.E.: 3
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Farciment		
Textura:	Consistència:		
Composició Geològica: Argiles, Blocs			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Runa			
Color: Marró fosc	Cota Superior: 4,26 (en metres)	Cota Inferior: 3,26 (en metres)	
Relacions Físiques: Cobreix a: 4-6-8-10-12-14-16-18-19-21-23-25-27 És cobert per: 1-2			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació: Rebliment de la rasa que es va fer en el seu moment per col·locar el cable que es substitueix durant els treballs.			

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.			U.E.: 4
Tipus d'U.E.: Estructura positiva	Definició: Mur		
Composició Geològica: Blocs			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter			
Color: Gris	Cota Superior: 3,59 (en metres)	Cota Inferior: 3,59 (en metres)	
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud: 0,00 (en metres)		
Relacions Físiques: És cobert per: 1-2-3 Farceix a: 5			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació: Té una llargada de 1'40m			

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.			U.E.: 5
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Rasa de fonamentació		
Cota Superior: 3,59 (en metres)	Cota Inferior: 3,59 (en metres)		
Relacions Físiques: Talla a: 18 És farcit per: 4			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació: Rasa del mur U.E.04			

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.				U.E.: 6	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur			
Composició Geològica: Blocs					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial: Material de construcció, Morter					
Color: Gris		Cota Superior: 3,89 (en metres)		Cota Inferior: 3,89 (en metres)	
Amplada: 0,00 (en metres)		Longitud: 0,00 (en metres)			
Relacions Físiques: És cobert per: 1-2-3 Farceix a: 7					
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)				Datació:	
Interpretació: Té una amplada de 0'30m					

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.				U.E.: 7	
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall		Definició: Rasa de fonamentació			
Cota Superior: 3,89 (en metres)		Cota Inferior: 3,89 (en metres)			
Relacions Físiques: Talla a: 18 És farcit per: 6					
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)				Datació:	
Interpretació: Rasa de fonamentació del mur U.E.06					

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.				U.E.: 8	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur			
Composició Geològica: Blocs					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial: Material de construcció, Morter					
Color: Gris		Cota Superior: 4,09 (en metres)		Cota Inferior: 3,59 (en metres)	
Amplada: 0,60 (en metres)		Longitud: 0,50 (en metres)			
Relacions Físiques: És cobert per: 1-2-3 Farceix a: 9					
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)				Datació:	
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.		U.E.: 9
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior: 4,09 (en metres)	Cota Inferior: 3,59 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 18 És farcit per: 8		
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:
Interpretació: Rasa de fonamentació del mur U.E.08		

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.		U.E.: 10
Tipus d'U.E.: Estructura positiva	Definició: Mur	
Composició Geològica: Blocs		
Composició Orgànica:		
Composició Artificial: Material de construcció, Morter		
Color: Gris	Cota Superior: 3,59 (en metres)	Cota Inferior: 3,59 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud: 1,60 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 1-2-3 Farceix a: 11		
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:
Interpretació:		

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.		U.E.: 11
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior: 3,59 (en metres)	Cota Inferior: 3,59 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 18 És farcit per: 10		
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:
Interpretació: Rasa fonamentació del mur U.E.10		

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.				U.E.: 12	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur			
Composició Geològica: Blocs					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial: Material de construcció, Morter					
Color: Gris		Cota Superior: 3,59 (en metres)		Cota Inferior: 3,59 (en metres)	
Amplada: 0,00 (en metres)		Longitud: 1,00 (en metres)			
Relacions Físiques: És cobert per: 1-2-3 Farceix a: 13					
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)				Datació:	
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.				U.E.: 13	
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall		Definició: Rasa de fonamentació			
Cota Superior: 3,59 (en metres)		Cota Inferior: 3,59 (en metres)			
Relacions Físiques: Talla a: 18 És farcit per: 12					
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)				Datació:	
Interpretació: Rasa fonamentació del mur U.E.12					

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.				U.E.: 14	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur			
Composició Geològica: Blocs					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial: Material de construcció, Morter					
Color: Gris		Cota Superior: 3,59 (en metres)		Cota Inferior: 3,59 (en metres)	
Amplada: 0,40 (en metres)		Longitud: 0,00 (en metres)			
Relacions Físiques: És cobert per: 1-2-3 Farceix a: 15					
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)				Datació:	
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.		U.E.: 15
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior: 3,59 (en metres)	Cota Inferior: 3,59 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 18 És farcit per: 14		
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:
Interpretació: Rasa fonamentació del mur U.E.14		

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.		U.E.: 16
Tipus d'U.E.: Estructura positiva	Definició: Mur	
Composició Geològica: Blocs		
Composició Orgànica:		
Composició Artificial: Material de construcció, Morter		
Color: Gris	Cota Superior: 3,79 (en metres)	Cota Inferior: 3,79 (en metres)
Amplada: 0,50 (en metres)	Longitud: 0,00 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 1-2-3 Farceix a: 17		
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:
Interpretació:		

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.		U.E.: 17
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior: 3,79 (en metres)	Cota Inferior: 3,79 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 18 És farcit per: 16		
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:
Interpretació: Rasa fonamentació del mur U.E.16.		

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.			U.E.: 18
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell	Definició: Anivellament		
Textura:	Consistència:		
Composició Geològica: Argiles			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció			
Color: Marró fosc	Cota Superior: 3,59 (en metres)	Cota Inferior: 3,59 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 1-2-3 És tallat per: 5-7-9-11-13-15-17-20-22-24-26-28			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació: Possiblement anterior al segle XIX, és el nivell on estan construïts els murs documentats			

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.			U.E.: 19
Tipus d'U.E.: Estructura positiva	Definició: Mur		
Composició Geològica: Blocs			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Gris	Cota Superior: 3,59 (en metres)	Cota Inferior: 3,59 (en metres)	
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud: 0,00 (en metres)		
Relacions Físiques: És cobert per: 1-2-3 Farceix a: 20			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.			U.E.: 20
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Rasa de fonamentació		
Cota Superior: 3,59 (en metres)	Cota Inferior: 3,59 (en metres)		
Relacions Físiques: Talla a: 18 És farcit per: 19			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.				U.E.: 21	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva			Definició: Mur		
Composició Geològica: Blocs					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial: Material de construcció, Morter					
Color: Gris		Cota Superior: 3,69 (en metres)		Cota Inferior: 3,69 (en metres)	
Amplada: 0,60 (en metres)		Longitud: 0,00 (en metres)			
Relacions Físiques: És cobert per: 1-2-3 Farceix a: 22					
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)			Datació:		
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.				U.E.: 22	
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall			Definició: Rasa de fonamentació		
Cota Superior: 3,69 (en metres)		Cota Inferior: 3,69 (en metres)			
Relacions Físiques: Talla a: 18 És farcit per: 21					
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)			Datació:		
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.				U.E.: 23	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva			Definició: Mur		
Composició Geològica: Blocs					
Composició Orgànica:					
Composició Artificial: Material de construcció, Morter					
Color: Gris		Cota Superior: 3,69 (en metres)		Cota Inferior: 3,69 (en metres)	
Amplada: 0,60 (en metres)		Longitud: 0,00 (en metres)			
Relacions Físiques: És cobert per: 1-2-3 Farceix a: 24					
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)			Datació:		
Interpretació:					

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.		U.E.: 24
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior: 3,69 (en metres)	Cota Inferior: 3,69 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 18 És farcit per: 23		
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)	Datació:	
Interpretació: Rasa fonamentació del mur U.E.23		

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.		U.E.: 25
Tipus d'U.E.: Estructura positiva	Definició: Mur	
Composició Geològica: Blocs		
Composició Orgànica:		
Composició Artificial: Material de construcció, Morter		
Color: Gris	Cota Superior: 3,99 (en metres)	Cota Inferior: 3,89 (en metres)
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud: 6,40 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 1-2-3 Farceix a: 26		
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)	Datació:	
Interpretació:		

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.		U.E.: 26
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall	Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior: 3,99 (en metres)	Cota Inferior: 3,89 (en metres)	
Relacions Físiques: Talla a: 18 És farcit per: 25		
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)	Datació:	
Interpretació: Rasa fonamentació del mur U.E.25		

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.		U.E.: 27	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Mur	
Composició Geològica: Blocs			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Gris	Cota Superior: 4,26 (en metres)	Cota Inferior: 3,59 (en metres)	
Amplada: 0,30 (en metres)	Longitud: 0,00 (en metres)		
Relacions Físiques: És cobert per: 1-2-3 Farceix a: 28			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.		U.E.: 28	
Tipus d'U.E.: Estructura negativa/retall		Definició: Rasa de fonamentació	
Cota Superior: 4,26 (en metres)	Cota Inferior: 3,59 (en metres)		
Relacions Físiques: Talla a: 18 És farcit per: 27			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació: Rasa fonamentació del mur U.E.27			

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.		U.E.: 29	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Paviment	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció, Morter			
Color: Gris	Cota Superior: 5,52 (en metres)	Cota Inferior: 5,43 (en metres)	
Amplada: 0,15 (en metres)	Longitud: 0,10 (en metres)		
Relacions Físiques: Cobreix a: 30-31			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.		U.E.: 30	
Tipus d'U.E.: Estructura positiva		Definició: Preparació de paviment	
Composició Geològica:			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Morter			
Color: Gris	Cota Superior: 5,43 (en metres)	Cota Inferior: 5,23 (en metres)	
Amplada: 0,00 (en metres)	Longitud: 0,00 (en metres)		
Relacions Físiques: Cobreix a: 31 És cobert per: 29			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació: Preparació del paviment U.E.29			

Nom Jaciment/Codi: C/ ARC DEL TEATRE. CODI: 002/12.		U.E.: 31	
Tipus d'U.E.: Estrat/nivell		Definició: Farciment	
Textura:		Consistència:	
Composició Geològica: Argiles, Blocs, Sorres			
Composició Orgànica:			
Composició Artificial: Material de construcció			
Color: Marró fosc	Cota Superior: 5,23 (en metres)	Cota Inferior: 4,62 (en metres)	
Relacions Físiques: És cobert per: 29-30			
Fase Cronològica: Època contemporània (XIX-XXI)		Datació:	
Interpretació:			